

Valsts izglītības
satura centrs

**Centralizētais eksāmens
latviešu valodā un literatūrā
augstākais mācību satura apguves līmenis**

Ieteikumi, gatavojoties eksāmenam 2022./2023. mācību gadā

2023.gada 9.marts

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Eksāmena mērķis ir novērtēt skolēnu sniegumu atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumu Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem" (turpmāk – standarts)

2. pielikumam "Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti **valodu mācību jomā**. I. Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti latviešu valodā" un **4. pielikumam** "Plānotie skolēnam sasniedzamie rezultāti **kultūras izpratnes un pašizpausmes mākslā mācību jomā**" augstākajā mācību satura apguves līmenī, identificēt un izvērtēt, cik lielā mērā ir apgūti plānotie sasniedzamie rezultāti (turpmāk – SR).

Eksāmena **norise - 15.05.2023.**

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Eksāmena adresāts – skolēni, kuri ir apguvuši latviešu valodas valodu mācību jomas un kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā mācību jomas sasniedzamos rezultātus augstākajā mācību satura apguves līmenī.

Vērtējums CE sertifikātā izteikts % izteiksmē kopumā un par katru daļu atsevišķi, **sertifikāts 11.07.2023.**

Atbilstoši Ministru kabineta 2019. gada 3. septembra noteikumu Nr. 416 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu un vispārējās vidējās izglītības programmu paraugiem" 25.¹¹. punktam – valsts pārbaudes darbā **vērtējums nav iegūts, ja darba kopvērtējums 2022./2023. mācību gadā ir mazāks nekā 10 procenti.**

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

CE uzbūve 2022./2023. mācību gadā.

Eksāmena daļās iegūstamais punktu skaits un īpatsvars

VPD daļa	Īpatsvars no kopējā iegūstamo punktu skaita (%)	Punkti
1. daļa. Zināšanu un teksta izpratnes tests.	25	20
2. daļa. Tekstu analīze.	75	60
Kopā	100	80

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Eksāmena daļas, uzdevumu skaits, punkti, laiks

VPD daļa	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Laiks
1. daļa. Zināšanu un teksta izpratnes tests.	20	20	70* min: Ieteicamais laika sadalījums: tekstu lasīšana – 20 min., testa izpilde – 40 min. (katram uzdevumam ~2 min.), atbilžu lapas aizpildīšana – 10 min.
Starpbrīdis 20 min.			
2. daļa. Tekstu analīze.	1	60	180 min.

*60 minūtes testa veikšanai un 10 minūtes atbilžu lapas aizpildīšanai

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Eksāmena saturs ir veidots, ņemot vērā vairākus mācību satura un pieejas akcentus.

- Skolēns demonstrē **valoddarbības prasmes** (lasīt, rakstīt), jo vidējās izglītības posmā **padziļināti tiek apgūta prasme rakstīt un strādāt ar uzrakstītu tekstu.**
- Eksāmena saturs veidots, **integrējot tajā sasaisti ar vispārējās vidējās izglītības saturu kultūras izpratnes un pašizpaušmes mākslā, proti, latviešu literatūras materiālu izmantošanu un analīzi.**

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

- Skolēnam tiek piedāvāti dažādu funkcionālo stilu teksti, tomēr **lielāks īpatsvars ir daiļliteratūras tekstu izvēlei**, lai skolēns varētu labāk fokusēties uz aktuāliem kultūras, literatūras vai valodniecības procesiem, kā arī teksta tematu, nolūku, aktualitāti, mērķtiecīgi izvēlētajiem valodas līdzekļiem u. tml.

Dažos uzdevumu nosacījumos ir iekļauti jautājumi, kas vidējās izglītības posmā tiek apgūti **starpdisciplināri**.

- Eksāmena **saturiskais kopums tiek pārbaudīts kompleksi**, to nodrošina uzdevumu nosacījumi, kā arī uzdevumu izpildē izvēlētie analīzes teksti, kuriem ir jābūt gan žanriski, gan stilistiski, gan saturiski, gan lingvistiski daudzveidīgiem.

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Eksāmena uzdevumu nosacījumos skolēnu izziņas darbības līmenis tiek pārbaudīts kompleksi.

Izziņas darbības līmeņu raksturojums

Izziņas darbības līmenis un snieguma līmenim atbilstošais

I līmenis (identificēšana, noteikšana)	II līmenis (raksturošana, klasificēšana)	III līmenis (analizēšana, vērtēšana)	IV līmenis (sintezēšana, pārradīšana)
Skolēns spēj identificēt un raksturot prasītos saturiskos elementus katru atsevišķi vai daļu no tiem, neveidojot kopsakarības starp tiem.	Skolēns spēj identificēt, vispārināti un stereotipiski raksturot tipiskās satura elementu pazīmes , spēj tās grupēt un klasificēt .	Skolēns spēj analizēt un sintezēt dažādus satura elementus , kā arī spēj izvērtēt to lietderību un kontekstuālo iederību .	Skolēns apzinās, izvērtē un interpretē satura elementus jaunā kontekstā, iesaistot radošu un oriģinālu pieeju , kā arī piedāvājot plašāku kontekstuālu skatījumu .

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Eksāmenā iekļauti divi uzdevumu tipi – zināšanu un teksta izpratnes **tests** un **tekstu analīze**.

Zināšanu un teksta izpratnes **testā** skolēnam **tiek piedāvāti divi tekstu fragmenti**, un viņam ir jāizpilda uzdevumi, kuros ir ietverti jautājumi par šiem tekstiem un ar to saturu saistītu kontekstu.

Tests sastāv no daudzizvēļu jautājumiem, kam ir sagatavoti vairāki atbilžu varianti.

Tekstu analīzē skolēnam **tiek piedāvāts salīdzināt divus tekstus** rakstveidā, darba izstrādei tiek **piedāvāti noteikti satura vienumi**, kas ir iekļaujami analīzē, **teksta forma ir brīva**, ievērojot tekstveides principus, teksta **apjoms ir ierobežots**.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Eksāmena 1.daļā skolēnam tiek piedāvāti **divi iepriekš nezināmi teksti vai to fragmenti** (turpmāk – teksti).

Tekstu **apjoms** ir 400–800 vārdu.

Piedāvātie **teksti ir tematiski saistīti**, bet **žanriski atšķirīgi**, viens no piedāvātajiem tekstiem **ir daiļliteratūras teksts**.

Piedāvātie **tekstu komplekti var būt kompilēti žanriski dažādi**, piemēram,

- 1) daiļliteratūras teksts un publicistikas teksts;
- 2) daiļliteratūras teksts un populārzinātnisks teksts;
- 3) daiļliteratūras teksts un recenzija u.tml.

Piedāvātie analīzes **teksti tematiski ir saistāmi ar padziļinātā kursa “Latviešu valoda un literatūra II” programmas paraugā piedāvātajiem saturiskajiem tematiem**.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Saturiskie temati.

- Teksts un **indivīds**,
- Teksts un **sociālās grupas**,
- Teksts un **vara**,
- Teksts un **valodas attīstība**,
- Teksts un **tulkojums**,
- Folkloras teksts un **mūsdienu literatūra**.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Eksāmenā **izmanto tekstu oriģinālus**, kurus atbilstoši eksāmena nosacījumiem var īsināt, teksti **pamatā ir rakstīti literārajā valodā** un var ietvert dažādu nacionālās valodas paveidu (sociolekts, reģiolekts, profesiolekts u. tml.) pazīmes.

Tekstos ir **ietverti daudzveidīgi valodas līdzekļi**, lai tos var analizēt gan no semantiskā, gan no strukturālā, gan no stilistiskā viedokļa.

Teksti **aptver vairāku latviešu valodas paveidu pazīmes**, ir **saistīti ar** kādu **kultūrai būtisku laikmetu vai reģionu**, par ko liecina **tekstos identificējamās kultūras zīmes, artefakti, simboli, varoņi, ieradumi, rituāli u.tml.**, tajos pietiekami **spilgti izpaužas autora individuālais stils** dažādos valodas līmeņos.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Skolēns demonstrē **zināšanas un izpratni par:**

aktuāliem **valodas, literatūras un kultūras jautājumiem;**
kultūras faktiem, zīmēm un simboliem, kas raksturo kultūrvēsturiskos periodus un reģionus;
valodas paveidiem, to tipiskajām pazīmēm;
valodas līdzekļiem, kas raksturīgi autora individuālajam stilam.

Izvēloties atbildes, **apliecina prasmi:**

izprast lasītu **tekstu,** tā nolūku, struktūru, kompozīciju un žanriskās īpatnības;

pierādīt apgalvojumus, izmantojot konkrētus faktus un piemērus no teksta;

lietot jomas **terminoloģiju.**

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Testā skolēnam piedāvāti **jautājumi, kuru atbildes ir atrodamas kādā no piedāvātajiem tekstiem** (uzdevuma formulējumā ir norādīts teksta numurs).

Testā ir ietverti arī **jautājumi, kas ļauj skolēnam apliecināt savu interešu un zināšanu plašumu kultūras jomā un ar to saistītām personībām.**

Testā ir **jautājumi, kuri dod iespēju pārbaudīt skolēna jēdzienu/ terminu izpratni**, kas saistīti ar teksta izpratni un satura kontekstu.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

VPD paraugs "Padziļinātais kurss Latviešu valoda un literatūra II augstākajā mācību satura apguves līmenī".

Valsts pārbaudes darba paraugs -

<https://mape.skola2030.lv/resources/13922>

Jautājumi, kuru atbildes atrodamas (ietvertas) tekstā.

Testa uzdevums (formulējums, piedāvātie atbilžu varianti)	Atbilde atrodama (ietverta) tekstā
<p>7. uzdevums (1 punkts). Ar kuru no minētajiem arodiem 1. tekstā metaforiski tiek salīdzināts rakstnieka darbs? Izvēlies precīzāko atbildi (apvelc izvēlētās atbildes burtu)!</p> <ul style="list-style-type: none"> a) Podnieks. b) Fabrikas strādnieks. c) Zemnieks. d) Lidotājs. e) Astrologs. f) Jūrasbraucējs.	<p>Atbilde 1. tekstā: Rakstnieks, kā drīz vien līdzībās saprata Eglītis, bija tāds pats kā austuves fabrikas strādnieks, kam pacietīgi jāpiesēžas pie milzīgā virzienu un tendenču kamola un jāsāk secīgi atrisināt ...</p>

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

13. uzdevums (1 punkts).

Ko personificē zilā putna tēls literatūrā?

Izvēlies atbilstošāko skaidrojumu (apvelc izvēlētajās atbildes burtu)!

- a) Dzimumu līdztiesību sabiedrībā.
- b) Nelaimīgu mīlestību.
- c) Cīņu par dabas aizsardzību.
- d) **Laiques meklējumus ārpus dzimtenes.**

Atbilde **2. tekstā**:

Taču zilais putns ir arī vairāk nekā gadsimtu pazīstams ietilpīgs, no Morisa Māterlinka lugas **Zilais putns** aizgūts simbols, kas **personificē laimes meklējumus** tālās zemēs **ārpus dzimtenes.**

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Jautājumi, kuros skolēns apliecina interešu un zināšanu plašumu.

12. uzdevums (1 punkts).

Ar ko ir saistīti 2. teksta fragmentā minētie Deivida Koperfīlda shēmas principi?
Izvēlies precīzāko atbildi (apvelc izvēlētās atbildes burtu)!

- a) Ar iluzionista Deivida Koperfīlda burvju mākslu.
- b) **Ar Čārlza Dikensa biogrāfisko romānu "Deivids Koperfīlds".**
- c) Ar Armando Ianuči kinofilmu "Deivida Koperfīlda dzīvesstāsts".

Atbildes norāde 1. tekstā:

Sērijas *Es esmu...* autoriem rokas atbrīvo iecere par katru apskatīto literātu izdot arī zinātnisku pētījumu, – tas nozīmē, ka visus interesējošos dokumentālos faktus lasītājs varēs iegūt no monogrāfijas, bet rakstnieks līdz ar to nav spiests savu ieceri balstīt tradicionālā **biogrāfiskā romāna jeb Deivida Koperfīlda shēmas principos, secīgi pievēršoties sava varoņa izcelsmei, bērnībai, skolas gadiem un tā tālāk.**

Komentārs:

"[Dāvids Koperfīlds](#)" ir viens no populārākajiem Č. Dikensa romāniem, un tieši tajā autors visvairāk izmantojis dažādus autobiogrāfiskus faktus.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Jēdzienu/ terminu izpratne testa uzdevumā

14. uzdevums (1 punkts).

Laimas Kotas romāns "Cilvēks ar zilo putnu" nav uzskatāms par biogrāfisku romānu.

Izvēlies atbilstošāko apgalvojumu, kas to pamato (apvelc izvēlētās atbildes burtu)!

a) Romāns vēsta gan par Anšlavu Eglīti, gan par viņa sievu Veroniku Janeliņu.

b) Romānā aplūkots tikai neliels Anšlava Eglīša dzīves posms Vācijas mazpilsētā.

c) **Romāns veidojies no piecām lappusēm Anšlava Eglīša dienasgrāmatā, kas brīvi interpretētas individuālā autore Laimas Kotas versijā.**

Biogrāfija – cilvēka dzīves apraksts, kas veidots, pamatojoties uz biogrāfiskiem faktiem.

(Aktuāli literatūras teorijas jautājumi: <https://valoda.lv>)

Biogrāfiskā proza ir prozas paveids, kas vēsta par kāda konkrēta cilvēka dzīvi.

(<https://mape.skola2030.lv>)

Atbilde **3. tekstā** (VPD paraugs):

Šeit man **bija jāizdomā**, ko Anšlavs Eglītis būtu varējis teikt šajos piecos gados. **Dienasgrāmatā viņam pieci gadi ir fiksēti tikai uz piecām lapām. Tas man deva iespēju izdomāt stāstu, kā viņš ierodas un kā – dodas projām.**

Komentārs:

Izvēlēties atbildes variantu palīdz skolēna uzmanīga teksta lasīšana un svarīgas informācijas pamanīšana, kas norāda uz atbilstošāko atbildes variantu.

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Kultūras konteksts, ko piedāvā teksta/-u saturs.

3. uzdevums (1 punkts).

Kas ir 1. teksta fragmentā minētā Saules pilsēta?

Izvēlies atbilstošāko skaidrojumu (apvelc izvēlētās atbildes burtu)!

- a) Atpūtas un izpriecu kūrortvalsts.
- b) Senās Ēģiptes pilsēta, kas uzbūvēta par godu Saules dievam.
- c) **Idealizēta pilsētvalsts, kurā visi strādā kopīgam labumam un kur nav naudas, nav privātīpašuma.**

Džiāns Domeniko Kampanella (Toms), kurš dzīvojis 1568. – 1639. g., ir pieskaitāms pie viena no dižākajiem agrīnā utopiskā komunisma pārstāvjiem. Kā jau agrīnā utopiskā komunisma pārstāvjiem pienākas, Kampanella savus uzskatus saskaņo ar reliģiski mistiskiem uzskatiem, aizraudamies ar maģiju un astroloģiju. Par savu brīvdomību un sazvērestības mēģinājumu, Kampanella samaksāja ar 27 gadiem ieslodzījumā. Cietumā tiek sarakstīta utopijs ar nosaukumu " Saules pilsēta", kas datēta ar 1602. gadu, bet izdota pēc 20 gadiem.

"Saules pilsēta" – tas ir apcerējums par ideālu sabiedrību, kurā nav privātīpašuma, kopīgs darbs garantē pārpilnību, bet pastāv stingra sadzīves reglamentācija.

Komentārs:

Norāde tekstā: Eglītis noskurinājās – eh, ja vien rakstnieki būtu tādi garīgi dūdieviņi, kas **pārtiek tikai no idejām, tad sen jau pasaulē būtu uzceltas Saules pilsētas. "Ko nu muldos, alga arī svarīga!" Eglītis sevi apsauca un neliekuļoja.**

Valsts izglītības
satura centrs

1. daļa

Zināšanu un teksta izpratnes tests

Atbilžu lapa

1. Ieraksti kodu tam paredzētajā vietā!
2. Ar «X» atzīmē izvēlētās atbildes burtu!
3. Ievēro atbilžu lapas aizpildīšanas noteikumus, kas uzrakstīti lapas otrā pusē!
4. Atbilžu lapas aizpildīšanai ir paredzētas 10 minūtes, kas neietilpst testa izpildei paredzētajā 60 minūšu laikā.
5. Ja esi kļūdījies, tad neko nesvītro, bet kļūdu labojumam paredzētajā vietā ieraksti kļūdainā jautājuma numuru un atzīmē pareizo atbildi!
6. Atbilžu lapā būs paredzēta iespēja labot piecus kļūdainos ierakstus.
7. Esi īpaši uzmanīgs, jo vērtēs tikai atbilžu lapā ierakstīto!

Valsts izglītības
satura centrs

Atbilžu izvēju uzdevumu atbilžu lapas fragmenta piemērs

	A	B	C	D
1.1.	☐	☐	☐	☐
1.2.	☐	☐	☐	☐
1.3.	☐	☐	☐	☐
1.4.	☐	☐	☐	☐
1.5.	☐	☐	☐	☐
1.6.	☐	☐	☐	☐

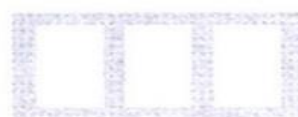
	A	B	C
1.7.1.	☐	☐	☐
1.7.2.	☐	☐	☐
1.7.3.	☐	☐	☐
1.7.4.	☐	☐	☐

Kļūdu labojumam

A	B	C	D
☐	☐	☐	☐

Kļūdu labojumam

A	B	C
☐	☐	☐

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Skolēns raksta tekstu analīzi kā **izvērstu tekstu** (apjoms ir **500–600** vārdu), kurā salīdzina divus tekstus, ar kuriem jau ir strādājis eksāmena 1.daļā testa izpildes laikā.

Tekstu **var stilistiski un žanriski variēt**, tomēr analīzes tekstam ir **jābūt rakstītam literārajā valodā**.

Tekstu analīzes **forma un struktūra ir brīva**, tomēr

- ir **jāievēro tekstveides principi** un
- tajā ir **jāiekļauj visi satura vienumi**, kas ir iekļauti uzdevuma nosacījumā.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Tekstu analīzē iekļaujamie satura vienumi:

- temats, aktualitāte un problemātika,
- kultūras fakti/zīmes/simboli tekstos atklātajā laiktelpā un kultūrvesturiskā konteksta interpretācijā,
- sasaiste ar citiem kultūras faktiem ārpus piedāvātajiem tekstiem,
- tekstu kompozīcija, žanriskās īpatnības,
- autora stilam tipiskie valodas līdzekļi analizējamos tekstos.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Ieteikumi tekstu analīzes veikšanai

Lai varētu uzrakstīt pārlicinošu tekstu analīzi eksāmenā, iepazīsties ar dažiem noderīgiem ieteikumiem.

- **Pirms sāc lasīt tekstus**, rūpīgi izlasi uzdevuma noteikumus, tajos norādīti atbalsta punkti, kuri vēlāk tiks vērtēti.
- Uzmanīgi lasi tekstus. **Turi rokā pildspalvu, lai atzīmētu piemērus un vietas tekstā**, kas būs noderīgas, rakstot tekstu analīzi.
- **Ieteicams izmantot krāsu zīmuļus vai flomāsterus**, lai vēlāk ir viegli orientēties tekstos.
- **Katram kritērijam izmanto citas krāsas zīmuli vai marķieri.**
- **Izmanto simbolus, saīsinājumus un citas norādes**, kas vēlāk ļaus viegli atrast nepieciešamo informāciju.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Ieteikumi tekstu analīzes veikšanai

- Pirms tekstu analīzes **izmanto melnraksta laukumu.**
- Lai varētu mērķtiecīgi un loģiski uzrakstīt tekstu, **ir nepieciešams plāns.** Plānu var veidot dažādi: var rakstīt tēzes atbilstoši kritērijiem, var veidot tabulu, domu zirkli vai venna diagrammu.
- Pārliecinies**, ka ir **iekļauti visi vērtēšanas kritēriji.**
- Raksti tīrrakstu. **Neaizmirsti tekstu dalīt rindkopās.**
- Padomā** par veidu, **kā tekstu izveidot pārskatāmu, viegli lasāmu.**
- Atceries**, ka arī tekstu analīzē **nepieciešams ievads un nobeigums.**
- Pievērs uzmanību faktiem**, kurus izmantosi savu apgalvojumu pierādīšanā, tiem jābūt precīziem.
- Iesaisti arī faktus, kas nav minēti tekstos, bet ir tev zināmi un iederīgi.**
- Pārlasi** uzrakstīto **vairākas reizes. Veic korekcijas**, ja tās ir nepieciešamas.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Lai labāk varētu izprast vērtēšanas kritērijus, tiek piedāvāti skolēnu VPD tekstu analīzes **aprobācijas darbu piemēri** atbilstoši vērtēšanas kritēriju IV līmenim.

piemēros saglabāta skolēna teksta oriģinālversija, **teksts nav rediģēts.*

**Kultūras
fakti/ zīmes/
simboli, to
kontekstuālā
nozīme**

4 punkti

Nozīmīgākie tekstā lietotie kultūras fakti/ zīmes/ simboli ir raksturoti, ir analizēta to saikne ar noteiktu kultūrvēsturisko kontekstu, piedāvāts salīdzinājums ar citiem kultūras faktiem/ zīmēm/ simboliem plašākā kontekstā.

*Abos tekstos tiek izmantoti dažādi simboli. Viens no tiem ir **zilā putna simbols**, kas ir aizgūts no **Morisa Materlinka tāda paša nosaukuma lugas** un simbolizē cilvēkus, kas meklē laimi svešumā, būdami tālu no dzimtenes. Vērtības, kas saistās ar dzimteni, atklātas arī **koku – bērza un ozola – simbolos**. Koku simbolika, īpaši liepas (meitas daile) un ozola (puiša spēks un varenība), mums – latviešiem – iepazīta jau ar **dainām**, kas ir mūsu tautas stiprā gara un tikumības pamats. Arī **latviešu esejiste**, kas, dzīvojot trimdā, izjutusi dzimtenes ilgas, savā **esejā "Liepu lapu laipnība"** uzsver latvieša sirds laipnības spēku.*

Komentārs:

Skolēns nosauc un raksturo tekstā lietotos nozīmīgākos kultūras faktus/ zīmes/ simbolus, analizē to saikni ar noteiktu kultūrvēsturisko kontekstu, piedāvā salīdzinājumu ar citiem kultūras faktiem/ zīmēm/ simboliem plašākā kontekstā, tā demonstrējot savas zināšanas un izpratni.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa

Tekstu analīze

Temata izpratne	4 punkti Temats ir formulēts, pietiekami raksturots un sasaistīts ar kādu sabiedrībā būtisku problēmu.
------------------------	---

Izvēloties 1. un 3. tekstu, mans pirmais novērojums bija tieši atšķirīgie skatpunkti. **Dailīteratūras teksts efektīvāk piesaistīja manu uzmanību, jo tajā tēlaini tiek salīdzinātas grūtības, ar ko autori saskārās ikdienā, dzīvojot svešumā.** Tas manī veicināja pārdomas par Gunāra Janovska romānu "Sōla", arī tajā attēlota dzīve svešumā, prom no dzimtenes. Aprakstot rakstnieku grūtības trimdā tiem, kas dzīvē piedzīvoja vai piedzīvos ko līdzīgu, piemēram, dodoties laimes meklējumos uz citām zemēm, veidojas ciešāka piesaiste tekstam. Taču **3. teksts noderīgāks tiem, kas vēlas gūt ieskatu kāda autora darba procesā. Šis teksts rāda iedvesmu, kas slēpjas aiz literāra darba lappusēm.**

Komentārs:

Skolēns tieši vai aprakstoši nosaucis tematu, kas kopīga izvēlētiem tekstiem, raksturojis temata saistību ar kādu sabiedrībā būtisku problēmu. Skolēns loģiski pamatojis temata aktualitāti, kas saistīta ar sabiedrību un/vai savu personīgo uzskatu, vērtībām.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

**Žanrs un
tekstu
kompozīcija**

4 punkti

Žanrs ir nosaukts un precīzi raksturots, tekstu kompozīcija ir izprasta, izanalizēta un izvērtēta.

Pirmais teksts ir daiļliteratūras, uz to norāda izmantotā valoda un izteiksme. Teksts ir atstāstījums, rakstīts īstenības izteiksmē, kas rada realitātes iespaidu, tajā ir tiešās runas teikumi, lai atspoguļotu dialogu starp personām. Trešais teksts ir intervija, saruna starp divām personām. Tajā puse teksta ir pirmajā personā, otra puse – 2. personā. Teksts strukturēts, mijoties jautājumiem un atbildēm.

Komentārs:

Skolēns nosaucis tekstu žanrus vai izteicis iespējamo piederību žanram, ja tas nav objektīvu iemeslu dēļ nosakāms, jo dots teksta fragments. Tekstu žanru spilgtākās pazīmes ir izanalizētas un izvērtētas.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa

Tekstu analīze

Autora valodas stils	4 punkti Prasmīgi raksturoti un vērtēti dažādi valodas līdzekļi, kas ir tipiski autora valodai.
-----------------------------	--

Romānā "Cilvēks ar zilo putnu" ir tādi vārdi kā **tālumnīca, svešumnīca, citvieta, promvieta, citmājas**. Romāna **autore tos darinājusi, lai aizstātu vārdu "trimda"**. Manuprāt, L. Kota, izmantojot šos sinonīmus vārdam "trimda", lasītājam atklāj savu rakstnieces talantu, pierāda, ka **rakstnieks ar vārdu var tieši tikpat krāsaini attēlot pasauli un raisīt emocijas**, kā izcilais otas meistars Vilhelms Purvītis, uz molberta uzburot savu dabas ainavu. Savukārt **vārds "celle" ir sans vārds**, kuru var atrast tekstos, kas stāsta par antīkajiem tempļiem, kuros bija dievību tēli. Lai iezīmētu laiku un vidi, **autore romānā izmanto vārdus svešvalodā, piemēram, "Frau Kunstmalerin"**, jo tieši šī uzruna vācu valodā ļauj vairāk sajust aprakstīto notikumu vidi, laiku un noskaņojumu.

Komentārs:

Skolēns izpratis autora individuālo valodas stilu - raksturojis, salīdzinājis un vērtējis tipisko. Analizējot autora individuālo stilu, skolēns piedāvājis arī plašāku kontekstuālo izvērtējumu, piemēram, salīdzinājis ar citu autoru, citu laikmetu u. tml. un/ vai ar citiem piemēriem no pieredzes.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Argumentu pierādīšana

4 punkti

Argumenti pamatoti ar precīziem un iederīgiem pierādījumiem, izmantojot mērķtiecīgi izvēlētos faktus, tos vispārinot un pēc nepieciešamības papildinot ar savu pieredzi.

*Romāna nosaukums ir aizgūts no **Morisa Māterlinka** lugas "**Zilais putns**", kas simboliski atspoguļo laimes meklējumus tālās zemēs. **L. Kotas** romāna "**Zilais putns**" saturs ļauj ielūkoties **A. Eglīša** un **V. Janelsiņas** piecus gadus garā dzīves un notikumu gaitā, kad tiek meklēts drošais patvērums. Savukārt recenzijā potenciālais romāna lasītājs tiek brīdināts, ka jārēķinās - **romānā saplūst fakti ar autores iztēli**. Šī, **manuprāt**, ir būtiska informācija, lai lasīšanas procesā atcerētos - daiļdarbs (lai arī biogrāfisks romāns) ļauj uz galvenajiem varoņiem palūkoties caur autores skatpunktu un faktu interpretāciju.*

Komentārs:

Skolēns izmanto precīzus un iederīgus spriedumus, kas atbilst tekstā iekļautajai informācijai, lai paskaidrotu savus izteiktos apgalvojumus. Argumentācijā izmantoti konkrēti piemēri vai precīzi fakti no teksta, tie vispārināti un pēc nepieciešamības papildināti ar savu pieredzi.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Jomas terminoloģija

4 punkti

Jomas termini tekstā izmantoti precīzi.

Undīnes Adamaites **intervija** ar Laimu Kotu un rakstnieces sarakstītā **romāna** "Cilvēks ar zilo putnu" fragments ir **konceptuāli** dažādi teksti, taču tos caurvij **rakstniecības procesa** attēlojums, Anšlava Eglīša un Laimas Kotas **biogrāfiskās atsauces** un abu rakstnieku konkrētā laika **kultūrtelpas fakti**.

Komentārs:

Skolēns precīzi un atbilstoši izmanto terminus, kas nepieciešami tekstu salīdzināšanai.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Tekstu salīdzināšana

4 punkti

Teksti ir salīdzināti, raksturotas kopīgās un atšķirīgās tekstu pazīmes, piedāvājot sasaisti ar citiem kultūras faktiem ārpus piedāvātajiem tekstiem.

*Abi **darbi no lasītāja skatpunkta ir nesalīdzināmi.** Laimas Kotas **romāns pieprasa**, lai lasītājs ir uzmanīgs un koncentrējas, iedziļinās tekstā un pats aizdomājas par izvirzītajiem filozofiskajiem jautājumiem par to, ko nozīmē būt autoram, kāda ir mākslinieka dzīve un tās jēga. Taču **intervija neprasa** lasītājam pārāk iedziļināties tās tekstā, jo tas ir viegli un ātri izlasāms dialogs, tajā nav nekādu sarežģītu jautājumu, kurus būtu dziļi jāapdomā.*

Komentārs:

Abi teksti ir salīdzināti, izceļot un salīdzinot nozīmīgākās kopīgās un/vai atšķirīgās pazīmes, piedāvāta sasaiste ar citiem kultūras faktiem.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Tekstu salīdzināšanai noderīgas frāzes

Kā vienā, tā otrā tekstā ...

Kā 1., tā 2. tekstā ...

Kā (autors), tā (autors) norāda / aicina / rosina / runā / aktualizē / ļauj / iedvesmo / parāda / pierāda / atklāj / pauž ...

1.tekstā ..., bet/ taču/ turpretī 2. tekstā ...

Ne tikai 1. tekstā, bet arī 2. tekstā ...

Gan 1. tekstā ..., gan 2. tekstā ...

1.tekstā..., savukārt 2.tekstā...

Abos tekstos...

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Teksta stilistika

4 punkti

Vienots valodas stils ir ievērots: izteiksmes līdzekļi ir mērķtiecīgi, iederīgi un iedarbīgi.

Kā katram cilvēkam ir savs pirksta nospiedums, tā arī rakstniekiem ir savs veids, savs stils, savs, tā teikt, literārā pirksta nospiedums, kas padara viņa daiļradi vienreizēju un vienreizīgu, īpašu, neatkārtojami unikālu. Laimas Kotas stilu raksturo plašs valodas līdzekļu izmantojums – no daudzveidīgu sintaktisko konstrukciju (iespraudumi, retoriskie teikumi) izmantojuma līdz emocionāli ekspresīvai leksikai. Rakstniecei piemīt savdabīga viltība – viņa A. Eglīti vēro kā kaimiņiene... Un te nu bija – pati nemanot, es arī kļūstu par kaimiņieni gan A. Eglīša kungam, gan L. Kotas kundzei!

Komentārs:

Skolēns mērķtiecīgi izmanto stilistiski iederīgus un iedarbīgus izteiksmes līdzekļus savas domas izteikšanai, kas norāda uz pārdomātu teksta stilu, valodas lietotāja prasmi.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Kļūdu tipi – teksta stilistika

4 punkti	Kļūdas veids (kļūdu skaits ietekmē iegūto punktu skaitu)	Piemēri
Vienots valodas stils ir ievērots: izteiksmes līdzekļi ir mērķtiecīgi, iederīgi un iedarbīgi.	Tekstā izmantoto īpašvārdu nepilnīgs pieraksts.	Anšlavs uzskata [..] Ziedonis raksta [..]
	Valodas stilam neiederīgu vārdu (sarunvalodas, barbarismu, žargona u.c.) lietojums.	Autors smuki izceļ [..]
	Citu valodu vārdu netulkots lietojums (bez norādes uz latviešu valodu).	Romānu cikla “Game of Thrones” ekranizējums [..] Reizēm uzskata, ka cilvēks, ja tas ir daudz sasniedzis, piemēram elon musk , ir sarakstījis daudz grāmatu.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Teksta oriģinalitāte

4 punkti

Tekstā pārliedzinoši izpaužas autora individualitāte.

*Disciplīna, talants un smags darbs veido labu rakstnieku, bet ar to vien nepietiek, lai būtu izcils, lai pēc došanās citā saulē tiktu ierakstīts literatūras zelta fondā. Es apskaužu visus, kuriem ir īpašais dzinējspēks. Kļūdieties un sākt no sākuma. Desmit, piecdesmit un pat simtiem reižu. Atļauties un nebaidīties sludināt par sev svarīgām tēmām. Būt par kādas tautas vai grupas balsi – sirdsbalsi. **Runāt, un mācēt sadzirdēt. Sadzirdēt, un mācēt pierakstīt.** Šīs ir tās prasmes, kas Anšlavam Eglītim un Laimai Kotai nebūt nav svešas. Tā ir viņu daba, būtība un nerimstošais gars...*

Komentārs:

Skolēns ir prasmīgi izvēlējis valodas līdzekļus, kuri paspilgtina domu, atklāj autora personību. Darbā ir vērojama oriģināla izteiksme un/vai kompozīcijas paņēmieni.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Kļūdu tipi – vārdu krājums

Kļūdu tipi – gramatikas kļūdas

Kļūdu tipi – ortogrāfijas kļūdas

https://registri.visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/metmat/latvval_lit_2023.pdf

*Metodiskie ieteikumi, gatavojoties eksāmenam 2022./2023.mācību gadā «Latviešu valoda un literatūra (augstākais mācību satura apguves līmenis)» **23.-27.lpp***

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa

Tekstu analīze

Izvirzot atšķirīgus lasīšanas mērķus, jāizvēlas arī atbilstīga lasīšanas stratēģija – veids, kā ātrāk, pilnvērtīgāk iegūt nepieciešamo informāciju.

Lasīšanas stratēģijas darbā ar tekstu

Lasīšanas stratēģija	Raksturojums
Lasīšana iedziļinoties (detalizētā, izzinošā, analītiskā)	Teksta lēna, rūpīga lasīšana ar mērķi uztvert, izprast un arī censties iegaumēt teksta saturu.
Caurskatīšana jeb caurlūkošana (izlases, selektīvā)	Ātras lasīšanas paņēmiens, ko izmanto, lai lasīšanas gaitā, uztverot tekstu, iegūtu vispārīgu informāciju, atrastu atsevišķas valodas vienības (vārdu, frāzi, teikumu) vai teksta fragmentu. Caurskatīt var arī iepriekš lasītu tekstu.

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Pārskatīšana jeb pārlūkošana

Ātras lasīšanas paņēmiens („pa diagonāli”), ko izmanto, lai lasīšanas gaitā iegūtu vispārīgu priekšstatu par informācijas avota (laikraksta, žurnāla, grāmatas vai cita plašāka teksta) saturu. Pārlūkojot izdevumu vai tekstu, galvenā uzmanība tiek pievērsta tā tēmas noskaidrošanai, virsrakstiem, grafiskiem izcēlumiem, saturam u.c. Izmantojot pārlūkošanas paņēmienu, iespējams īsā laikā aptvert izdevuma saturu, novērtēt tā lietderību, izvēlēties interesēm un vajadzībām atbilstīgu lasāmvielu. Pārlūkošanu izmanto, novērtējot informāciju vai virsrakstus no interneta portāliem, prognozējot, kurā apakšsadaļā minētā informācija būtu meklējama.

Linda Krastiņa, Liene Valdmane. LASĪTPRASME. KĀ STRĀDĀT AR TEKSTU? (maciunmacies.valoda.lv)

Valsts izglītības
satura centrs

2. daļa Tekstu analīze

Ieteicamie avoti pašmācībai

Auziņa, Inese. Teksta analīze vidusskolā. Zvaigzne ABC

Koluža, Rūta. Palīdzi māsiņ! Pareizrakstības rokasgrāmata. Rīga: Zvaigzne ABC.

Koluža, Rūta. Tā vai šitā? Latviešu valodas rokasgrāmata 9. – 12. klasei. Lielvārde: Lielvārds, 2003.

Kušķis, J. Mūsu valoda. Rīga: Antava, 2006.

Kušķis, J., Paegle, Dz. Kā latvietis runā... Praktiski ieteikumi valodas kultūrā. 2.izd. Rīga: Zvaigzne ABC, 2002.

Latviešu valodas pareizrakstības un pareizrūnas vārdnīca: A – Ž. [A. Pārupes red.] Rīga: Avots

Pareizrakstības un pareizrūnas rokasgrāmata. Latviešu valoda. [D. Guļevskas red.] Rīga: Avots, 2002.

Rozenbergs, J. Latviešu valodas stilistika. Rīga: Zvaigzne ABC, 1995.

Skujiņa, V. Latviešu valoda lietišķajos rakstos. 2. lab. izd. Rīga: Zvaigzne ABC, 2003.

https://registri.visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/metmat/latv_val_3d_met_mat.pdf

<http://valodasrokasgramata.lv/>

<https://maciunmacies.valoda.lv/16-un-vairak>

www.zinatnesvaloda.lv

<https://www.tavaklase.lv/video/teksta-analize-varddarinasanas-stilistiska-nozime-teksta-surdo-2/>

<https://www.tavaklase.lv/video/teksta-valodas-analize-sintaktiskie-lidzekli-un-interpunkcija-surdo-2/>

Valsts izglītības
satura centrs

Kur meklēt informāciju par eksāmenu?

2023.gada eksāmena programma, daļu apraksts, vērtēšanas
kritēriji

<https://www.visc.gov.lv/lv/media/19827/download?attachment>

Metodiskie ieteikumi

https://registri.visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/metmat/latvval_lit_2023.pdf

Valsts pārbaudes darba paraugs

<https://mape.skola2030.lv/resources/13922>

Valsts izglītības
satura centrs

Atgādinājums par eksāmena procedūras datumiem

Darbība/procedūra	Datums
Piekļuves augšupielāde VPS skolēna atbildība nosacījumu sistēmā –	līdz 20.martam (pēdējais datums)
Piekļuves novērtēšana VPS skolotāja atbildība nosacījumu sistēmā –	Līdz 3.aprīlim (pēdējais datums)
Eksāmens	15. maijs

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Piekļuves nosacījumi

Lai kārtotu eksāmenu, skolēnam jāizpilda piekļuves nosacījumu prasības – jāapliecina prasmju apguve atbilstoši augstākā apguves līmeņa kursa saturam, kuras ir sarežģīti novērtēt eksāmena norises laikā.

Padziļinātā kursa programmas apguves laikā skolēnam katra temata apguvē jāizpilda trīs rakstveida uzdevumi atbilstoši katra temata specifikai – **teksta analīze, recenzija, eseja, jaunrades darbs, diskusiju forums** un salīdzinošā tekstu analīze.

Skolēns izvēlas trīs rakstu darbus, ko augšupielādēt Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (turpmāk – VPS). No izstrādātajiem rakstveida uzdevumiem skolēns nedrīkst augšupielādēt salīdzinošo tekstu analīzi, jo līdzīgs uzdevums ir iekļauts eksāmenā.

Augšupielādēto skolēna **darbu atbilstību** noteiktiem kritērijiem (2.pielikums) un apguves līmenim **apliecina izglītības iestādes vadītāja norīkots skolotājs, kurš veic attiecīgu ierakstu VPS.**

Skolēna **darbi tiek vērtēti summatīvi atbilstoši izglītības iestādē spēkā esošajai skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībai.**

Vērtējums katrā skolēna darbā nedrīkst būt zemāks par četrām ballēm un, aprēķinot trīs darbu vidējo vērtējumu atbilstoši izglītības iestādē spēkā esošajai skolēnu mācību sasniegumu vērtēšanas kārtībai, **skolotājs šo vidējo vērtējumu ievada VPS.**

Valsts izglītības
satura centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību satura apguves līmenis

Piekļuves nosacījumi

Piekļuves materiālus no 2023.gada 1.marta, bet ne vēlāk kā astoņas nedēļas pirms eksāmena norises (20.03.2023.) skolēns augšupielādē Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (<https://eksameni.vps.gov.lv>)

Informatīvais materiāls par kārtību, kā augšupielādēt piekļuves materiālus, būs pieejams no 1.marta VPS lietotāju atbalsta dienesta tīmekļvietnē (<https://atbalsts.refined.site/space/VPS>).

Valsts izglītības
saturs centrs

Centralizētais eksāmens latviešu valodā un literatūrā augstākais mācību saturs apguves līmenis

Piekļuves nosacījumi

Augšupielādētos materiālus jāapkopo vienā dokumentā (failā), kura **apjoms nepārsniedz 10 MB.**

Piekļuves nosacījumu materiāli var būt **gan datorsalikumā, gan rokrakstā rakstīti un skenēti, ar skolotāja vērtējumu tieši darbā vai bez tā.**

Pirms augšupielādes **šobrīd** ir rūpīgi jāpārskata un jāpārdomā, vai viss ir atbilstoši, jo VPS **sistēmā pašlaik nav iespējas** augšupielādētos **darbus dzēst vai labot**, šo funkciju sistēmas uzturētāji sola nodrošināt marta otrajā pusē.

Šie darbi nav jāpilda pēdējās dienās pirms noteiktā termiņa, tie var būt atbilstoši darbi, kas veikti visa kursa apguves laikā, sākot no 1.semestra sākuma, **ja darbi ir jau novērtēti, tie nav jāpārvērtē**, bet skolotājam **sistēmā ir jāievada vidējais vērtējums** 2 nedēļu laikā pēc materiālu augšupielādes termiņa beigām (03.04.2023.).

Valsts izglītības
satura centrs

***„Kluss, bet precīzs un ietilpīgs vārds ir stiprāks par dārdošu,
skaļu, novalkātu.***

***Ass čukstusvārds spēj sagrauzt akmeni un pateikt baltu
patiesību taisni acīs...***

Teksts ir šī pasaule.

Vārds esi Tu un vārds esmu es.

Vārds esam mēs.”

(Jānis Peters)

Valsts izglītības
satura centrs

Paldies!
Lai izdodas!

Ineta Smilga
Valsts izglītības satura centra
Vērtēšanas un analītikas departamenta
Vispārējās izglītības pārbaudījumu nodaļas vecākā eksperte
ineta.smilga@visc.gov.lv

2023.gada 9.martā